

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nicolai Revsneri Leorini Silesii Etesiae, siue Apinae
Therinae**

Reusner, Nikolaus

Lavingae, 1581

VD16 R 1419

urn:nbn:de:hbz:466:1-12434

XVII
9

Th. 5859.

NICOLAI
REVSNERI
LEORINI SILESII

Eteſia,

ſiue

APINÆ THERINÆ.

In Elaphebolijs, ſiue Ceruici-
dijs Palatinis

Scriptæ

AD ILLVSTRISSIMVM PRINCI-
pem D. Iacobum Marchionem Ba-
densem, & Hachburgium &c.

ANNO M. D. XXCI.
Mense Sextili.

NICOLAI REV-

NERI LEORI-

NI SILESII

Etesiæ,

sive

APINÆ THERINÆ:

In Elaphebolis Palatinis
Scriptæ.

ANNO M. D. XXXI.
M. Augusto.

I.

AD ILLVSTRISSIMVM
Principem D. Iacobum,
Marchionem Badensem, CAR. F.

Q Vando Palatino cum Principe sacra Diana
Suscipis: & nemorum lustra, IACOBE, subis:
Et iaculis fixos capis, aut in retia pressos
Venator cernuos conficis ense bonus:
Spectator pulcri certaminis ipse, comesque:
Disparibus lusi carmina pauca modis.
Scripta tibi quæ mitto, tuo sub nomine, Princeps
Inlyte, sit fas hæc nomen habere tuum.

A z Musarum

Musarum cultor pariter, domitorque feram,
Magnus ut Alcides, tu simul esse potes.
Sis bonus ô, vatiique faue tibi magne fanem
Marchio: quæque legis, consule quoquo bono.

II.

Ad Ioannem Posthiū M.
De Etesijs suis.

Dum siccō cane terra feruet: atque
Crescens præripitur seges: diebus
Musæ quæ faciles Etesiarum
Nuper carmina fortè diciturunt:
POSTHI, si madida notem papyro:
Cur indigner Etesias vocari?

Sint ô sint modo Etesiae salubres:
Et curas mihi temperent molestas:
Nec solūm mihi, sed meis patronis,
Et cunctis reliquis meis amicis:
Quorum nomina continent libellus.

Aura sicut Etesiae salubres,
Siccō sub cane, temperant calores
Aestatis nimios: suoque flatu
Languentes recreant, fouentque plantas:
Aut herbas vario colore pictas:
Et cœli volucres, marisque pisces:
Et quicquid pecudum vspiam vagatur.

In nomen poterunt Etesiarum
hacelibile forsan tueri.

III.

E Græco.

Principij nec certa, nec est satis vlla probata
Regula. tu finem prospice, certus eris.

IV.

Ad D. Philippum Ludouicū
Com. Pal. Rheni, & Ducem
Bauariae.

Dum calet, & medio Sol est altissimus orbe:
Et micat Icarij stella, PHILIPPE, canis:
In nemus ire iuuat: celsosque in cornua ceruos
Figere: seu pedicis fallere, sine plagis.
Sunt comites fratres ambo FRIDERICVS, &

(OTTO

HENRICVS, patriæ splendor uterq; domus.
Illustris nec abest coniux, eeu magna Diana,
ANNA: pariique fide BARBARA juncta
(soror.

Circumstant equites, sed operti frondibus omnes
Arboreis: medijs quā patet aquor agri.
Sic præda ceruos intenti Marte fatigant:
Ac noua militiæ sic simulacra cident.
Consonat omne nemus magno clamore virorum:
Latratuque canum consonat omne nemus.

A 3 Sic

Sic latebras cerui pariter, ceruæque relinquunt:
Agmina sic glomerant puluerulenta fuga.
Pars ferro, plumboine cadit: pars plurima piada
Incidit in casses exagitata ducum.

V.

D. Philippo Marchioni
Badensi . PH. F.

Ille bonus princeps, & rex est dignus honore:
Subdita cui, non quem turba, PHILIPPE,

(time. Pemob.

VII.

Ad D. Ludouicum Princepem VVirtebergicum, & Teccium.

Qui princeps vult esse bonus: Patriæ Pater ille
Sit bonus: & gentis cura, salusque sua.

Perfugium populi LVDOVICVS nomine fer
Si modò Germanæ vocis origo placet. (tm.

Sic tu perfugium populi jam grande futurus:
Auspicijs Patris hoc nomen, & omen habes,

Magna ducis virtus: si sit fiducia gentis,
Ac portus populi, configiumque sui.

Dij precor hoc jubeant: & sospite prole virili,
Dent Pylios æquent ut tua fata Dies.

VIII.

Ad D. Ernestum Marchionem Badensem, Caroli F.

Milim.

Uina species venatio dicitur esse,
Præludiumue Martis.
Militat at male, qui luxu modò corpus, et otio,
Ignaviae frangit.
Militia est labor: et Mars duro milite gaudet:
Perit otiosa virtus.
Quia sic vitat venator: amatque labores:
Torpere nec veterno,
Ne languere situ vires sinit: ipse libenter
Sudârit, alseritque:
Pemotans gelidis in montibus: atque pruinis,
Et solibus perustus:
Suporis ut duret vires: Martique subinde
Se præparet futuro.
Magnanimos hic magnanimus non extimet hostes
Venator, atque miles.

IX.

Ad D. Othonem Henricum

Principem Palatinum, & Boium.
Cynthia est vatum, venantum Cynthia præses:
(Fabula sic vetus est) frater hic, illa soror.
Quid mirum? studijs operari me quoque Phœbus,
Et Phœbi quando, Dux generose, jubes.
Cynthia sed præstò tibi sit, mihi Cynthia: unus
Sic fuerit voti quisque repente sui,
Sic felix, celebrisque simul venatio nostra
Forsitan erit; virtus carmine viua manet.

A 4 D. Sueic

IX.

D. Sueiccardo, Iulij F. Com.
Salmenſi, & Neoburgio.

Sis ut homo, sed verus homo, SVEICCAR.
(DE: sit ann.

Sit patiens cultus mens, animusque tibi.

X.

Ad D. Vratislaum à Beren-
stein Baronem &c. Cæs. Consil. &
Cancell. Boém.

Lex Dea, lex regum simul est regina, ducumque
Qui paret legi, rex magis iste placet.

Imperet ut benè rex, sic lex animata sit ille:

Legis & imperium sponte, Deique ferat.

Qui Legem dominam facit: ille facit quoque regi

Ac dominum secum, qui regit astra, Deum.

Sic dum lege regis populos, & regna tot ampli.

Magne Baro: regem jam facis ipse Deum,

Sis felix, sis (opto) diu: reginaque semper

Auspice Lex, quod agis, prosperet omne Da.

XI.

Ad D. Fridericum Comitem
Palatinum Rheni, & Ducem Boio-
rum, VVolfg. F.

Dum vigil exerces studiū FRIDERICE Dia.

Et captas laqueis, missilibusque feras;

Ma

Mars ait: euge animi Princeps plenissime magni:
Sed mox venator, me duce, maior eris.
Me duce, cum regnis aliquando barbarus hostis
Inciderit in casses, præda petita, tuos.

XII.

Ad D. Adamum à Dietrich-
stein, Baronem Holeburgium & Finc-
cestenium, Cæs. Consil. & Palat. Imp.
Præfectum supremum.

Castorequis, Pollux canibus, sed uterque sagittis
Sectari docuit primus, ADAME, feras.
Post hos Hippolytus laqueis, & retibus usus
Primus, quas nequijt viribus, arte domat.
Clausit & insidijs valles venator Orion
Ensifer: & Perseus, qui Ioue natus erat.
Quod pulcrum magnis fuit his heroibus, adsit
Si modus, hic quisquam cur sibi turpe putet?
Sicutamen ista ducum potius, regumque voluptas:
Et sibi quos jungunt hi propiore loco.
At mihi sunt Musæ dulces ante omnia: sylue
Sunt alijs: sua sic quemque cupido trahit.

XIII.

D. Hermanno Adolpho

Comiti à Noua Aquila.

Siquis habet, quod ADOLPHE cupid, fruiturq;
Felix, plus felix, qui cupid ipse nihil. (cupito:

A S Ad

XIV.

Ad D. Carolum Com. Pal.

Rheni, Ducem Bauariae.

Quò quis maior erit, sibi licere
Seit hoc, CAROLE, pauciora. namque
Qui sibi imperat, Imperator ille:
Et qui se regit, ille summus est rex.
Recte viuere, summa sic potestas
Est, et nobilitas, et una virtus.

XV.

D. Friderico Comiti VVittebergico, & Mompelgardico, & D.
Sybillæ, Principi Anhaltinæ, &
Ascaniæ.

EPI THALAMIV M.

Consilio dum nupta Dei tibi casta SIBYLLA
Fit conjux: Princeps Principe digna viro:
Matte esto FRIDERICE tuis, Comes inclyt,

(tadis)
Ac, quod habet conjux, nomen, ut omen,
Cui Deus inspirat magnam cum pectore mentem
Composito: mens est Nympha Sibylla Dei:
Felix, cui datur illa Deo sic auspice conjux:
Consilium secum hic utile semper habet.
Felix Aegeria fuit ut Numa coniuge Nympha
Illa viri pectus, consiliumque fuit.

Ubi dum princeps **FRIDERICVS**, pacis
amator,

Fit coniux; modò quem numinis instar habes:

Malle tuis esto cædis, generosa **SIBYLLA**:

Ac, quod habet Sponsus, nomen, ut omen, amas.

Pacis amatorem faciunt quem numina diuîm:

Ille vir est Salomon nomine, reque pius,

Felix Sponsa, viro quæ nubit pacis amante:

Pectoris hæc secum gaudia semper habet.

Felicea Sulamitha fuit Salomone marito:

Coniugis hic dulcis pax, requiesque fuit.

Difflaciant, sis ut **FRIDERICO** casta **SI-**
(**BYLLA**):

Seu Dea, seu mens huic grata futura Dei.

Difflaciant, sis pacificus **FRIDERICE** SI-
(**BYLLÆ**)

Dux Salomon: sapiens pectore, corde pius.

Illusibyllinos, mater longæua: paterque *

Nestoreos felix viuat ut iste dies.

Hec ego: Frischlino, quæ restant, cætera mando §

Qui thalami præco maximus unus erit.

XVI.

D. Baldafari Kitlizio Ba-
roni Silesio.

E. Graeco.

Pertusum vas est ingratus: quicquid in istud (rit.

Infundis Charitum, **BALDASAR**, omne pe-

Ad

XVII.

Ad D. Marcum Fuggerum
Lib. Baronem Kirchbergæ, & VVes-
senhornæ, Reip. August. Duumuirum.

*Quas alijs, et quas tibi seruans, crescere dando
Cernis opes: veras MARCE putabis opes.
Nam quæ marcescunt languore, laboreque parta:
Ac cruciant dominum, solicitantque suum:
Sunt inopes fortassis opes: timor hasce tenere
Magnus: at has dolor est perdere major opes.*

XIX.

D. VVolfango Henrico
Streinio, Baroni Schuarzenauio,
Richardi F.

*Optima pars hominis lingua est, et pessima nati-
Immoderata nocet, sed moderata iuuat.*

XIX.

Ad D. Sigismundum VIe-
heiserum, Cæs. Consil. & sacri Rom.
Imperij Procancellarium.

*Quod fuit Augusto Romano Pollio quondam:
Augusto nunc hoc es SIG E MVNDE.
Pollio patronus Flacco fuit, atque Maroni:
Tu quoque sis magnus Pollio quæso mibi.
Quæ tua sit virtus, et quæ sapientia, dicam:
Perpetuoque tuum nomen honore colam.*

Pollio

Pollio ceu Flacco cultus fuit, atque Maroni
Magnificus titulis factus utrique suis.

XX.

Ad D. Conradum Baronem

Bemmelbergium & Hochburgium,
Dum metuit, ne viuat inops, & semper egenus:
Inter opes eget, & viuit auarus inops:
Sparigtur ac niae, dum metuit **CONRADE**
(pruinam:
Iamque miser patitur, quæ timet usque paei:
Sic & opes pereunt in eo male namque misellus
Alget in his, & in his esurit, atque sitit.
O quam justa Dei lex est: quod pena redundat
Semper in his, per quæ peccat auarus homo.

XXI.

Ruperto à Stozingen,

EQ. & Conf. Cæs.

E Græco.

Si mora consilium maturat, laudo RUPERTE:
Sin minus: illius pœnitet, atque piget.

XXII.

Ad D. Ioan. Gothardum

Streinium, Gabr. F. Baronem
Schuarzenauum.

Virtus est sibi præmium, metusque

VI

*Vt viuas bend, præmium bonorum
Neu pecces, metus hoc facit malorum.
Virtus ipsa sui decoris index,
Verumque hoc gremio tenet beato.*

XXIII.

*Ad Andream Fuchsium à Bie-
bach, Legatum Palatinum Neobur-
giū Præsidem Graisbachium, & Präsi-
dium Monhæmum.*

*Qui vult esse bonus venator, is otia vitet
Mollia, luxuria concomitata malo.
Sit vigil, atque laboris amans, parcusque quoniam
Ac somni: patiens sit famis, atque suū.
Sit patiens æstus, et frigoris: vrile bello,
A teneris æstum posse, geluque pati.
Ille etiam primis jaculari discat ab annis
Fortis: et assiduo subdere calcar equo:
Atque huc, atque illuc duros versare lacertos:
Multa ferat, faciat multa subinde puer.
Multum usus, artesque valent: labor omnia vincit
Improbis, et vires corpus habere facit.
Si sit opus cœco, vel aperto vincere Marte:
Sic melius, diuīum numine, victor abit:*

XXIV,
Alberto Fabro Iuris.

Ceu flamma, si tu, FABER, vitere principis aula:
Si procul est, friges: sin propè flamma, cales.

XXV.

Ad Ioannem Sambucum

Cæf. Cons.

Si si luxuriosus egens: si diues auarus:
Injustusue potens sit: petulansue senex:
Quatuor hæc, anima est quorum SAMBUC
(superba,
Sunt inuisa homini, sunt odiosa DEO.

XXVI.

Ad D. Philippum Edouardū

Fuggerum, Baronem Kirchbergæ,
& VVeisschornæ.

Quò maior, & quò Phœbus est illustrior,
Cæli tot inter sidera:
Hoc melior, hoc luce efficacior sua,
Quod viuit, omne recreat.
Sic tu PHILIPPE, quò vel es peritior,
Vel maior, aut illustrior:
Hoc melior, hoc mihi sis indulgentior,
Et gratia profusior.
Sic omne magnum fit bonum: sic est bonum
Communicans semper sui,
At quid rependam gratiæ, quæris? nihil
Quod nunc rependam gratiæ,

Scio

*Scio: nisi mentis fidelem memoriam
Gratiae, tibi quam spondeo.
Sic ipse vitæ dux nihil desiderat
Sibi referri gratiae
Pro luce, qua Sol recreat mundum, sua:
Suis abundans gratijs.*

XXVII.

Ad Ioannem Cratonem
à Craftheim, Med. & Conf. Csl.

*Scilicet igne, CRATO, purum spectatur ut aut.
Sic auro pariter quisque probatur homo.
Sed non est eadem ratio. purum excoquit autem
Ille: sed impurus saepius hoc fit homo.*

XXIX.

Ad Victorem Giselinum.

*Vince malum, sed vince bono: neu criminis culpa
Vince magis: VICTOR sic potes esse bonus.*

XXIX.

Ad Ioan. Georgium, & Wilhelmm,
Wolfg. Christophorum
à Rotenhan EQ. FR.

*Ibitis ô Equites? celebremque videbitis oras
Tandem: cui nomen Francia vestra dedi?
Quâ vetus ostentat turres Aureli: quaque
Urbis Paridis celsum tollit ad astracaput.*

Et quā Biturigum studijs Academia juris
Floret, alumna noui grata futura laris.
Illa rara fides vobiscum, notaque virtus!
Et comites Musas sic, Charitesque trahet?
sit bonis aubus: quō virtus ipsa, fidesque,
Et quō vos Musæ nunc, Charitesque trahunt?
Sit felix abitus, redditus felicior opto:
Sit que viæ labor, et sit calor iste leuis.
Estem longum memores, longumque valete:
Inque oculis me vos fert, animisque precor.
Si oculis, animoque feram vos rursus: et omnis
Me vestrum tellus audiet esse diu.

XXX.

Stephano Endorfero,
Steph. F. Patr. August.

Si ratio curas, et si prudentia delet,
Non loca non loca, sed te ipsum mutare memento.

XXXI.

Ad Adolphum Occonem
Med. & Histor.

Clio gesta canens multum tibi debet A D O L -
(P H E

O C C O: minus debet nec Panacea tibi.
Ante quidem priscæ Romæ monumenta, monetis
Eruta, Cæsaribus publica facta suis:

B Sed

Sed nunc in lucem mittis medicamina docti,
Quæ docet Augustæ Pharmacopœia tua.
Cuius ut es præses: sic vrb̄s augustiū hæc, m̄
Indice, nunc per te nomen in orbe tenet.

XXXII.

Ad Carolum VVolfgang
Rechlingerum, Patr. Auguit.

Xp̄muætæ c̄vñg.

Quantum quisque pecuniarum
Possidet, aut opum, CAROLE,
Tanti fit, genus, atque formam
Magna Pecunia auget Dea,
Ac regina: cui per orbem
Semper obediunt omnia.

Quin et vita viri, atque sanguis
Dicitur, hac miser qui caret:
Viuos in ter obam bulat vir
Mortuus, immo nec iam probus,
Nec prorsus vir habetur nullus.
Sic vetus hoc facit, CAROLE,
Vox verum illa: PECVNIAE, VIR;
Quam probat ipsa passim fides.

XXXIII.

Petro Monauio Med. Cx
Si tibi quid dederit fortuna benigna: benigna
Sis facilis misericordia reddere, PETRE,

XXXIV.

Ad Nicolaum Clemens-
tem Trelxum.

Qui dat, emit, CLEMENS, alios sibi: quique li-
Accipit, is se mox, et sua vendit inops. (benter
Si dare, quam accipere est melius. ne saepius ipse
Accipiam, cunctis dem tamen, opio magus.

XXXV.

Ad Andream Erstebergium
Cæs. Consil.

Oppius augusto fit ab aure senator Iulo:
Imperij princeps quum fuit ipse sui.
Oppius Augusto tu nunc es ab aure Rodolphe
Alter, et arcani conscius ipse fori.
Laus hac magna quidem: sed non minor illa pu-
(tanda est,

Quod morum geminas hoc bonitate decus:
Ac quod amas Musas sic, Musarumque ministros
ANDREA: quarum gratus alumnus eras:
Quoniam tibi floreret primi iam temporis ætas,
Ac tibi barba semel, bis ve resecta forec.
Carmina quoniam legeres populo juuenilia passim:
Præcinctus lauri tempora fronde sacrae.
Nec dubito, quin sis tibi constans semper, et idem
Carminis auctores carminis auctor ames.

B 2 Nam

*Nam licet imperij grauiora negotia trahent
Tu tamen oblitus non potes esse tui.
Si facis, ut facis hoc, recte facis: et tibi M
Pro virtute tua præmia digna dabunt.*

XXXVI

Ad D. Iulium Comitem
à Salmis, & Neoburgo ad Oenum,
Cæs. Consil.

*Qui recte cupit imperare, IVLI;
Sit clemens simul, atque liberalis.
Nam clementia, liberalitasque
Aequales homines facit Dœo: qui
Clemens omnibus, atque liberalis,
Indulget veniam reis: nocetque
Nullis: sed facit omnibus benignie.
Quid? quod mancipat ipse sic amicos,
Ac hostes pariter sibi malignos:
Quos fidos sibi reddit, ac benignos:
Si clemens sit hic, atque liberalis.
Sic nulla melior paratur arte
IVLI, cuiquam hominum fauor: nec vlla est
Cuiquam conuenientior voluptas,
Quam seruare homines, et adiuuare.
Hæc est summa, Comes benigne, virtus:
Hac cœlum petitur via deorum.*

Iaco

XXXVII

Iacobo Maripetro Patr.
Veneto.

E Pittaco Mitylenæo.

Prudens, ne veniant mala, curat, fortis at æqua.
Si veniant, tolerat mente, IACOB E, mala.

XXXIX.

Ad D. Fridericum Com. Pal.

Rheni, Ducem Battariæ.

Sæpietas anima est orbis, FRIDERIC E, fidesq;:
Qui colit hanc, orbem vult animare pius.
At qui sublatam cupit, hic euiscerat orbem,
Exanimatque, vel hanc exuit orbe malus.
Sicut nos animas pietate, piissime Princeps:
Exemploque piros nos facis ipse tuo.
O decus eximium, nimirum maxima laus est:
Quum Princeps alios quod iubet, ipse facit.

XXXIX.

Ad Deos, Deasq; nemorales.

Dum gelidos vocor in saltus, viridi que sub umbra
Altorum nemorum figere discoferas:
Nō ego vos Nymphas, neq; vos ego carmine, Fau-
Inuoco: nec numen curo, Diana, tuum (nos
Ab valeant commenta deūm. Deus unicus esto:
Qui pariter silvas, & moderatur aquas.

B 3 Si

*Si vultis tamen esse, quod estis, sponte fauente
Principibus suis, compreco ripse, meis.
Nam Solis radios, et mites ætheris auras
Quæ gerit in siluis Cynthia, tela notant,
Si faciles auræ sint, telaque lucida Solis:
Venatrix nemorum sponte Diana fauet.
Tunc nemora indigenæ Fauni, Nymphaq[ue] i[n]tra
Gaudent: semidei, semideæq[ue] duces.*

XL.

Ad Paulum Melissum

EQ. & Com. Pal.

*Desipere est, hostinæ posse, et velle nocere.
Si potes, et non vis, PAULÆ, nocere, sapit.*

XLI.

Ad Ioan. Sebastianum

Schertelinum à Purtebach. EQ.

*Si fas est violare jus cuiquam:
Sit fas hoc violare, promerendi
Saltem causa hominis, SEBASTIANE.
Lex hoc summa necessitas requirit,
Ac dilectio sancta, ceteroquin
Semper est pietas magis colenda.*

XLII.

Tychoni Brahe EQ. Dano.

Nec timeam, nec ego timear quoq; rursus utrumq;
Crux est. multa timet, quem, TYC HO, multa
(timent.

XLIII.

Ad Conradum Teufelium

à Pirccensehe, EQ. Consil. Pal. & Pra-
fectum Gundelfinganum.

Frena piger bos optat, et optat aratra caballus:

Sic sua fors odio cuilibet esse solet.

Sturatio dedit hanc, seu fors objicit amica:

Contentus nemo viuere sorte cupit.

Qui ruri viuit, viuentes clamat in urbe

Felices: urbis rus habitator amat.

Sic miles querit mercari: militiaeque

Premia mercator puluerulenta sequi.

Sic nemo sua, sed laudat diuersa colentes :

Ac, quod habet, nemo sic satis esse putat.

Si sit eques quisquam: comes, aut dux esse laborat;

Si dux, rex: si sit rex, cupit esse deus.

Felix ille, quod est, si quis vult esse: nec optat

Amplius: ille sui viuit ubique potens.

XLIV.

Hieronymo Reusnero

Leorino.

Nec mundus capit iste duos, HIERONYME,
Nec regnum dominos, vel domum una duos. (Soles:

B 9 A

XLV.

Ad VVolfgangum Henr-
cum à Brandenstein EQ. Magistrum aula
Palatinæ Neoburgiaæ.

*Aut est dives iniquus, iniqui aut proximus hanc
Plebs ait, et res hoc comprobat ipsa satis.
Polline sed quoconque lucri pingue scat iniquus.
Spongia fit, legis forte premenda manu.*

XLVI.

Ad Hauboldum Flœtta-
cherum Cos. Ratisp.

*Si quis malè gubernat hic Rem publicam
HAVBOLDE, displaceat DEO.
Sin bene, Deo placet, hominibus displaceat.
O temperamentum malum.
Atque Deo præstat placere, quam Dei
Sic hostibus mortalibus.
Sic tu tuam gubernas bene Rem publicam,
Placere quod possis Deo.
Si quis Deo placet, satis tutus manet
Ab hostibus, quis displaceat.*

XLVII.

Ioan. Philippo Stibaro à
Putenheim EQ. FR.

Siquaris famam, famam virtute PHILIPPE
Sic eme, quo te humeris tollat ad astra suis.

XLIIX.

Ad D. Philippum Ludo-
uicum Com. Palat. Rheni,
Ducem Bauariæ.

Qui regit imperio populos, memor esto PHILIPPE,

(LIPPE,

Quod regit imperio sic homines, ut homo.

Quod regit ex legum præscripto: denique semper

Quod non imperio, quos regit, ille regit.

Sic regit imperio melius: pater ipse futurus

Subiectis, soboli quod pater esse solet.

Felicem populū, te Principe Patre, PHILIP-

(PE:

Det Deus imperio tempora longa tuo.

XLIX

Ad D. Ludouicum Princi-
pem VVirtebergicum, & Teccium.

Pocula quæ donas mibi, dux LUDOVIC E,

(fauoris

Gratus ut agnosco pignora magna tui:

Sic inter pateras procerum fulgère, ducumque

Crateras faciam semper habere locum.

Quin etiam Musis hæc, Musarumque ministris

Propinabo libens, sed memor ipse tui:

B 4 Proque.

*Pro que salute tua superis bona vina, litabo:
Quando aliter reddi gratia digna nequit*

L.

Rudolpho ab Hertz-
heim EQ.

*Iguauos fortuna premit, metuitq., RODOLPHUS.
Fortes, utfaueat Fors tibi, fortis eris.*

L.I.

Ioan. Philippo Fuchsio à
Pinbach, Andr. F. EQ.

*Si quando tibi, sique veritati
Fortè obesse silentium putabis :
Tunc impunè loqui potes, PHILIPPE.
Fas hoc est : alias silere præstat.*

L.II.

Ad Pancratium Stibarum
à Putenheim
EQ. F.R.

*Nec canibus ceruos sectatus fertur Achilles,
Nec laqueis : velox sic pede nempe fuit.
Pindarus est auctor. ceruorum quippe medulla
Pastus hic , & ceruis par fuit inde fuga.
At mibi non eadem vis est in corpore tardo:
Nam cerui mibi non esca medullafuit,*

Speculum

Spelator malo sic, quam venator adesse:
Nec canibus doctus vos, laqueisque sequi.
Si Dea, si vestris praesens venatibus opto:
Sitque comes tanti, duxque laboris ouant.

L III.

Ioan Alberto ab
Anvveyl E Q.

Quod facis, hoc citò fac: nec longas differ in horas
Craftina si, quod agis, lux voret, omne perit.

L IV.

Ad Ioan. Christophorum
Lucium, Consil. VVirtebergicum.

Mendicos das multum, plus ille requiret:
Si nil, te diris, opprobrijsque premet.
Quicquid das satis esse negat sibi: sed dare malis,
LVC I, tanquam homine, & tanquam homo,
(quod satis est).

L V.

Ad Ioanem Reyman-
num Iurisc. & Cancell.
Vratisl.

Probatos ut amare, sic amicos
Fas est, IANE, probare nondum amatos.
Aurum Lydius ut lapis, vel ignis:
Sic tempus probat, atque fors amicum

Tristis

Tristis, cui benè qui facit, fidelis,
Et constans sibi semper est amicus.
Casum turpe sequi, leuique sorti
Statim cedere, IA N E: nec tenaci
Passu stare, sed hinc pedem referre:
Afflictumque suum negare amicum.
Qui re, in re dubia, juuat libenter,
Quando re est opus, hic amicus esto.

LXI.

Michaëli VVirtho IC.

Cancel. Sax. Coburgio.
E Græco.

Optio si detur, fortunæ malo, potentium
Quam fastus, MICHAEL, sponte mindi
(que fuit)

LVII.

Ad Stellam.

E Græco Platonis.

Tu stellas, mea STELLA, vides: o sim modo cati
Conspicer ut stellis: te, mea STELLA, mea

LIX

Ad Georgium Burcar-
dum à Botar E Q.

Si quis amat, patitur contraria multa, GEORG
Sibi cadauer, alteri viuit magis.

Afser

Absens ipse sibi nec abest, nec adest sibi præsens
Captiuitatem liberam captus videt.
Quod metuit, jam non metuit: quod sperat, id
(vna

Desperat: et turum cauet periculum.
Languet, nec languet nimis: et valet, haud satis
(ipse

Sibi valens: et somniens, haud somniat.
Quod cupit, haud habet: et quod habet, cupit ille
(subinde.

O inquieta amentium amantium quies.
Quis apit, ille plagis non irretitur amoris:
Nec blandiendo dulce nutrit hoc malum.

LIX.

Carolo Hornico Patr.
Vratisl.

Mors sine morte, amor est: sine vita, CAROLE,
(vita:

Nec moritur, vinit nec sibi, quisquis amat.

LX.

Ad Philippum Heilbrun-
nerum S. Th. D.

Si schola conjugium est, si Ecclesia parua, PHI-
(LIPPE:

Quis te conjugio posse carere putet?

Sed

Sed schola coniugium, sed & est Ecclesia: enim
Doctor es, & præses, sic moderante Deo.
Sit schola conjugium, sit & hoc Ecclesia felix
Comprecor: inque Deo mens sit, & vna fidei,

LX.

Ioan Guolfgango Teu-
felio à Pirccensfhe EQ.

E Græco

Quisque suos patimur manus. verum esse faciem
Qui nubit, nihil nubit at ipse minis.

LXII

Ad Ioan. Baptistam Crato-
nem Ioan. F.

Sis CRATO, qui vis esse: bonamque merebentur
Se fouet ipsa loquax, & sibi fama fanet. (man-

LXIII.

Ad Ioan. Casp. Rothum
à Schreccestein, Præfectum Acro-
politanum.

Sanguine si quis emit regnum, merx cara profi-
(tio)

Carius ast emitur nil nisi (crede) prece.

Pro prece, sit preciū: pro merce que debita mentu-
Sit mihi. peius emit, qui prece, GASPAR,

(emit.)
Ab

LXIV.

Ad D. Othonem Henricum

Com. Pal. Rheni, & Ducem
Bauaricæ.

Si quæ boni sint ornamenta Principis,
OTHO, me roges, HENRICE: paucis dixero.
Princeps suis ornatus est virtutibus:
Capitis corona si sit huic, metus DEI.
Si pectoris monile sit, prudentia,
Et liberalium scientia artium.
Si corporis munimentum firmissimum
Iustitia sit, fauorque hominum. non principem
Fieri iuetur sic vis, aut exercitus:
Quam subditorum benevolentia, et fides.

LXV.

Ad D. Lazarum Schuen-

dium Baronem, & EQ. A VR.
Conf. Cæs.

Si bene cui facias, auges tibi, LAZARE, vitam:
Mantisca hæc vitæ sunt benefacta breuis.
Si bene cui factum est: in mente, recentat, et ore
Semper ut hic viuat posteritatis homo.

LXVI.

Ad Erasmus Neusteterum

cog. Sturmerum, EQ. F R.

Cur

*Cur triplices vultus, arcanaque sacra Diana,
Inscia gens coluit, quæris, ERA SME, De
Luna regit menses: filias regit ipsa Diana:
At grauidas matres Hlithiya regit.
Pro Dysis, naturas rerum coluisse putanda est:
Qui regit has, rex est unicus ipse Deus.*

LXVII.
In Zoilum.

*Absentem laceras, praesentem ZOILE landas
Nec male sic dicis, nec facis ipse mibi.*

LXIX.

In ædes Sigismundi Feier-
bendij, Bibliopolæ Francofurtensis.

*Miraris forsan magnas, quas conspicis, ades
Hospes: mirari desine, quisquis ades.
Namque SIGISMUNDVS si non batte-
(struit)*

*Omnibus has cupit hic nempe patere suis
Omnibus ut pateant, magnas has esse necesse est
Nec dominum capiunt hæc tamen usque sunt*

LXIX.
E Græco.

*Pythagoram sculptor poterat formare loquenter
At nunc Pythagoram sponte silere junat.*

LXX.

Ad Macrum.

Multa audire, loqui, M A C E R, opportuna me-
(mento:
Aures hoc geminæ, lingua sed una docent.

LXXI.

Ad Georgium VVirthum

Medicum.

Aut nihil est Fortuna, aut impostura, quod aiunt,
Est leuis, ô miseræ numen inane Deæ.
Monibus ipsa suis fortuna cuique, G E O R G I,
Emgitur: inque manu sors jacet ipsa Dei.

LXXII.

Lazaro Salio Medico.

Sit bonus ut vir:opus, non longa, LAZARE vi-
Sed clara, quemuis dixit habere Plato. (ta,

LXXIII.

Ad Melchiorem Langū IC.

Crux, ignis: mundus, fornax: aurarius ipse
Sit Deus. ast aurum fusile, ruslus homo.
Quod vult, hoc facit ipse faber: si forsitan vrit,
Fer patiens: purgat sic Deus ipse suos.
Cordibus exuitur purgatum saepius aurum:
Quique souer flammam, carbo fit ipse cinis.

C Sie

Sic tu peccasti si vis quoque sorde carere,
Vrere, LANGE: verus dum cinere sebat hor

LXXIV.

E Græco.

Tu licet occultes homines tua facta nefanda:
Cuncta tamen Nemesis, quæ, faciū, ipsa vici

LXXV.

Ad Ioan. Fridericum
à Rhot EQ.

Qui sibi proponit, nec perficit, hic sine numeris
Ludit: & illudit sic FRIDERICE

Si nescis, finis tandem, non pugna coronat:

Tu bene propositum perfice, vittor eris.

LXXVI.

Ad D. Ioannem Baptistam
VVeberum, Dominum VVeilseburg,
& Grumbachij. Cons. Cœf.

Te quoque fama meas est collaudare Camenæ:
Sæpius ac de me splendida verba loqui.

Tanta tuæ bonitas est, & sapientia mentis:

O fidus patriæ, magne Vebere, domus.

Iure mades, varioque togæ limatus es vñu:

Et tua Cecropia pectora voce madent.

Scit bene, quæ tua sit facundia, curia regni

Splendida Romani, Cæsareique fori.

Melliusq;

Militoque placet tibi carmine compta poësis:
Et quia digna facis carmine, carmen amas.
Laudati laus pulchra, viri delectat, et ingens
Calcar habet: tua sic laus mihi calcar erit.

LXXVII.

Ad Adamnm à Kreuth

EQ. & Prouinc. Palat. Neoburg.

Commissarium.

E Fr. Petrarchæ Italico.

I furor brevis est: quam ni ratione coërces,
Fit longus tandem, continuusque furor.
Si manet, ad mortem furor, aut ad dedecus omne
Sic possessorem dicit, *ADAME*, suum.
Vicit Alexandrum victorem fortior ira:
Quum maior foret, bac patre fit inde minor.

LXXIX.

Ad Georgium Sebastia-
num Stibarum à Putenheim.

EQ. Fr.

Pocula Pancratius, fratresque Georgius, atque
Albertus gemini, prima dedere mihi.
Altera sed tecum Joannes sponte Philippus
Obtulit: ô animo care *SEBASTE* meo.

C 2 Tertiæ

Tertia iam donas solus, patre nempe volente;
Ac quoties crescunt munera, crescit amu-
Iam satis ô satis est: numero Deus impare
Perfectus numerus dicitur esse triplex.
Quid? quod tres Charites sunt, et tres in
(H)

Gratia nunc tandem me triplicata deca-
Multa tibi memor, atque tuis ego de:bo
Fratribus: et gratus vix satis esse queo?
Carmine, quod possum, si non mortale futu-
Perpetuum vobis conciliabo decus.

LXXIX

In Venerem.

Cur, Ascræ senex, Venus est (dic) aurea di-
An quòd iners auro conciliatur amor?
Sit virtus tua magna licet: nunc omen in an-
Est melius. sic est aurea tota Venus.

XXC.

Achiori ab Vlm EQ. & Ma-
gistro Cueriæ Badanx.

Sæpe solent hominum sensus pervertere reftu-
Quattuor hæc: odium, munera, terror, amu-

XXCI.

Ad D. Richardum Streiniu-
Baron em Schuarzenauium, Cxli. Confli-

igenus, & virtus, cum re, te magne RICHAR-
Commendat, atque dignitas. (DE
pietas magis, & magnum doctrina per orbem
Hinc inde jam notissima.
Litium loquitur: te Gallia prædicat: altrix
Te laudat & Germania.
Sagens omnis amat: tibi verum præstat honorem,
Quem debet, omnis natio.
Partipue te Roma colit: si stemmata quando
Legit suorum ciuium:
Quid memorem? quam sis æui prudentia nostri,
Togæque Romanæ decus:
Purum lumen: Latiae facundia lingue:
Ac dulce præsidium fori.
Nolle tot, & tantis Baro docibus inclyte: cœlo
Te Musa jam dudum beat:
Opac cui tua ritè litauit, chartaque: nomen
Aeternitas sacrat tuum.

XXCII.

ad D. Georgium Mehlium
Strzelitz, Dominum Greifestenium, Cæs.
Cons. & Procancellarium Boëmiæ.
Bellaria quum virtus maior foret, arsque togata:
Magnus honor vatum semper in orbe fuit.
Bellaria quum virtus facta est minor, arsque togata:
Iam minor est vatum, vel quoq; nullus honos. (ra:
C 3 Quod

Quod si maior bonos vatum foret: illicemaior
Bellica tunc virtus, arisque togata foret.
Sic quoniam Musas, & vates semper honoras,
MEHLI, iam virtus hinc tua magna pac
Nec facis hoc frustra: Musæ, vatesque patru
Munera retribuunt non peritura suis.

LXXXIII.

Baldasari Zugero
Franco.

Quatuor hæ pestes, pacis sunt, BALDASARI
(bojus)

Liuor, auarities, fastus, & ira ferox.

LXXXIV.

Ad VV Wolfgangum Pelccho
uerum à Hohenbuchpach EQ.
& Magist. Cur. Palat.

Sint licet immites, mites facit illico cernos
Musica: quando teres fistula dulcè canit.

Immemor ille fuit, iaculis se sponte, plagijs

Implicat: & domini præda fit indefuit.

Pellicit humanas sic assentatio mentes:

Et secum imprudens in scelus omne trahit.

Nam si quid veri est, id adulterat omne: simulacrum

Eruit hæc oculos bellua mentis atrox.

XXCV.

Gualthero Drechselio

Juris. & Canc. Palat.

Aut fert laborem, aut est laboris præmium,

Confiti, quod optant, OTIVM.

Hoc dulce, triste est illud. felix hic dies,

Anni pater qui fit sui.

XXCVI.

E Græco Luciani.

Similis, que patras, homines, non improbe diuos

Calabis: nec tunc quum meditaris adhuc.

XXCVII.

Ad Carolum Vtenhouium.

Multi regna colunt, non reges CAROLE: re-
(gens)

Si quis fortè colit, sic cupit esse potens.

Nam colit is regem, quò calcet, et opprimat
(omnes:

Omnibus ut noceat, commodet ipse sibi.

Sed plures nitidæ fulgor quoque conuocat aulæ:

Aut honor, aut auri dira cupidio premit.

Stipatus tot eat populis licet ipse Monarcha:

Crede, tot in populis vix erit una fides.

XXCIX.

C 4 Thobiæ

Thobiæ Zorero Iuris*c*.

*Qui famulus tandem famulorum postulat esse
Plures hic famulos, quam ferat v*s*us, alat.*

XXCIX.

Nicolao Mario Iuris*c*.

*Sic recte viuis, si curas esse, quod audis:
Virtus, virtutis non placet umbra mibi.*

X C.

Ad Melchiorem Iægerum

Consil. VVirteberg.

Quid sit viuere, M E L C H I O R, beate:

Pulcrè Marsilius docet Ficinus.

Primum noscere vera sit: secundum

Consultare benè: atque tertium sit

Semper velle bonum: bonumque quartum

Quod vis, hoc agere. absoluta virtus

Constat quatuor hisce rebus omnis:

Prudens vt, sapiensque sis, & vna

Iustus, perpetuoque perseverans.

Qui sic viuit, homo beatus ille

Viuit: qui secus: ille non homo, sed

Turpis bestia jure nominatur.

XCI.

Ioan. Thomæ Freigio IC.

*male corpus habet, medico: si peccatus amico
Te committit bono: cetera cura Dei.*

X CII.

Ad Alexium Moroldū I C.

*Iustis iniusta viris iniustus ALEXI:
Stultus ab iniustis iusta MOROLDE petit.
Iustis pete iusta. verat Nemesis Dea vindex,
Nesperes, iustos nec nisi iusta roges.*

X CIII.

Ad Io. Georg. & Guilielmū,
& VVolfg. Christophorum à Ro-
tenhan EQ.

*Quam mihi donastis, sinceri pignus amoris:
Credite, perpetui crater amoris erit.
Si precium specto, foris auro fulget, et intus:
Ornat et hunc rara mirus ab arte decor.
Maior at est precio, formaque decenior ipsa,
Cognitus hic longo tempore, vester amor.
At nec amor precium minuit: sed gratius inde,
Ex animo munus quod datur, esse solet.
Et quia jam non stare magis, sed crescere vultis
Munera: perpetuus debitor esse volo.
Cominibus, si quid praæconia nostra valebunt,
Vivere vos faciam tempus in omne meis.*

X CIV.

C 5 Ad

Ad Ioannem à Gemmingen

Magistrum Venat. Palat. EQ.

Quæ dedit umbrantes tot ceruos tempora ramis

Auspicijs hodie, candide IANE, tuis:

Fausta dies, niueo meritò signanda lapillo:

Fortuna redeat sæpius, opto, pari.

Si qui dea est, præsens fuit his venatibus ipsa

Delia: quam metuunt per nemus omne canis

Ipsa simul prædam cupidus obiecit: et ipsa

Tendidit occultam Diua subinde plagam.

Quod decet ergo, canes Diuæ placabimus exitu:

Quos vult esse sacros ipsa Diana sibi.

In prædam, partemque canes fas esto vocare:

Sanguine ceruino pascere guttur edax.

Præmia latrantium sunt hæc gratissima turba:

Nam sic ad prædam fortior ire solet.

XCV.

Christophoro Richardo IC.

Si qua nocet, citò lingua nocet: citò crescit & illa

Noxa: sed haud crescens tam citò noxa fugit.

XCVI.

Ad Vitum Curnerum IC.

Mercedem persolue libens, quicunque laborat

VITE tibi: vitæ pars fuit ille tuæ:

In pars illius vitæ simul esse memento:
Mercedem quisquis denegat, ille necat.

XCVII.

Ioanni Læto IC.

Cuides, LÆTE, vide. Cato sic monet. ipse li-
Si dederis digno, munera digna puta. (benter
XCIIX.

Symbolum D. Iacobi Mar- chionis Badensis.

Dilige iustitiam, terram quicunque gubernas
Index: sic vates regius ille canit.

Symbolon hoc tibi nempe placet. te quippe IA-
Commonet officij, Marchiomagne, tui. (COBE
Indicet ut princeps benè, lanx hoc ponderet omue
Iustitiae. vires temperet inde suas.

Felicem populum, si princeps jure, vel æquo
Se magis, arbitrio quam regit ipse suo.

XCIX.

Conr. Carolo. Hehlio Patr. August.

E. Græco.

Omnino nocet nimium: vetus hinc est, CAROLE,
Quod fel erit, non mel; si mel erit nimii. (verbū:

C.

Ad Lectorem.

Quic

*Qui legis has Apinas, aut Tricas, cande Leſta,
Candidus ut maneas, confule quæſo boni,
Aestas hæſce dedit: ſimilis Autumnus Hyemsq;
Verque nouum Tricas mox, Apinesq; dabat.*

SYMBOLA ALIQVOT
· Illuſtr. Principum Ger-
maniæ.

PHILIPPI LVDOVICI COM.
Palat. Rheni.

Christus meum aſylum.

*Seu morior, ſeu viuo, M E V M ſit CHRISTUS
(A S Y L U M)*

Mortis hic, & vitæ ſacra ſit ara mea.

IOANNIS COM. PAL.
Illumina oculos meos Domine.

*Luce tua D E U S, oro, meos ILLVMINA ocellos
Nam ſine luce tua cæcutit omnis homo.*

OTHONIS HENRICI
Com. Palat. Rhen.

Deum time: Regem honora.

*Cœli jura tenet Deus, at rex orbis: HONORA
Sic REGEM, fida mente, D E V M q; TIME.*

FRIDERICI COM. PAL.

Iuſtitia ſtabilitur thronus.

IVSTI

*W*ESTITIA THRONVS imperij STA-
(BILITVR in orbe:
Firmiter ille regit, quem Dea sancta regit.

CAROLI COM. PAL.

Iustitia exaltat gentem.

Sicutius, quicunque suam vult crescere gentem:
*W*ESTITIA EXALTAT firmatam
(robore GENTEM.

LUDOVICI ELECT. PAL,

Allding zergenglich.

*O*MNIA PRÆTERE VNT, que cœ-
(lum, terra, fretumque

Continet: æternum præter amare Deum.

IOAN. CASIMIRI COM. PAL.

Sincerè, & constanter.

*S*INCERE quicquid facis, ET CON-
(STANTER: honeste

Hoc facis: & laudem sic probitatis habes.

GUILIELMI DVC. BOIORVM.

Dulce amarum Patientia.

*D*ULCORAT omne sibi PATIENTIA,
(quicquid A MARVM est:

Dulcia qui meruit, gustat amara prius.

FERDINANDI DVC. BAVARIÆ.

Vide, cui fidas;

Fide,

Fide, sed antè *VIDE, CVI FIDAS:*

(dere munda

Plena dolis: res est fidere tuta Deo.

GVILIELMI DVC. IVLIACENS

Christus spes vna salutis.

Non lex, aut virtus: CHRISTVS SPES

(*VNA SALVTIS*)

Fidentes supera qui sibi seruat ope.

GEORGII IOANNIS COM. PAL

In via virtuti nulla via.

INVIA VIRTUTI NVLLA

(*VIA: tendit in*

Virtus: nec molli tramie tentat iter.

IO. ERNESTI DVC. SAXONIE

Vincit sapientia robur.

Si ratio vires VINCIT, SAPIENTIA

(*ROBVR*)

Fortior est, animus cui bene, mensque sapit.

IO. CASIMIRI DVC. SAXONIE

Virtus post fata superstes.

Omnia sunt mortis: VIRTUS POST

(*TA SVPERSTES*)

Sola manet, virtus namque perire nequit.

GVILIELMI DVCIS BRVN-

suigij & Lunæburgij.

Spes

Spes mea Christus.

Quicquid agam, patiarne: MEA est SPES
(vnica CHRISTVS:
Per quem spiro, pec hunc spero perenne bonū.

GVLIELMI LANDGR. HASSIÆ.

Vivit post funera virtus.

Quis mori certū est. VIVIT POST FV-
(NERA VIRTUS:

Immeritis, cœlum pandit, & astra, mori.

LVDOVICI LANDGR. HASSIÆ.

J. G. G. J. A. N.

Fido Deo, quoties fors hic me dura fatigat:
Qui didicit Domino fidere, saluus erit.

PHILIPPI LANDGR. HASSIÆ.

M. H. Z. W.

SPES MEA tu DEVS es: timor hanc si
(fortè malorum

Vicit: vincit amor mox, bonitasque Dei.

GEORGII LANDGR. HASSIÆ.

Respice finem.

Quicquid agis, prudens age: sic & RESPICE
(FINE M:

Situ, quæ profunt, res benè semper agis.

LVDOVICI DVCIS VVIR-
tebergici, & Teccij.

N. G. W. G.

*Non mea, sed fiat, DEVS ô, tua sancta voluntas
Quod tu vis, hoc me fac quoque velle Deum.*

IOANNIS DVCIS ME-
GAPOLENSIS.

Principis est virtus maxima, nosse Deum.

Principis est si prima Deum bene noscere virtus.

Principis est virtus altera nosse suos.

LECTORI. S.

Pagellis aliquot vacantibus, subijcere nobis libuit.
Symbola Heroica è multis pauca : quæ à summis
regibus, & principibus, alijsq; viris illustribus vi-
pata ; uno aliquando volumine in lucem simul pos-
tibunt omnia. Interea hanc opellam nostram
ni consule, & Vale.

F I N I S.

L A V I N G E
Excudebat Leonhardus Rein-
michælius.

REUSSNER
opuscula

REUSME
opuscula

Abbildung
1777

Th
5859